

- משרד
- בית הוראה
- ארגון בני ישיבות
- הודעות כלליות
- האזנה לשיעורים
- שידור חי
- מחיר שיחה רגילה

פעולת צדיק

ע"ש מהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפארתם

בראשות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א
פוסק עדת תימן

מפעולות צדיק

מבצעים לרגל ימי השובבי"ם

1. מכון "פעולת צדיק" יוצא במבצע לעידוד ההלכה ובפרט בתקופת ימי השובבי"ם הבעל"ט. המבצע הינו לחתנים ולנשואים בלבד, כאשר כל מי שיתחייב ללמוד את הלכות טהרת המשפחה בתקופת השובבי"ם

התש"פ מתוך הספר שע"ה חלק ו' לפחות פעם אחת, יקבל את הספר שלח ערוך המקוצר - חלק ו' (קדושה) - המהדורא

המוקטנת חינם.

המלאי מוגבל, והזריז נשכר.
לפרטים: 03-6780070

2. בתקופת השובבי"ם הבעל"ט יהיה ניתן לרכוש את הספר פסקי מהרי"ץ - שערי טהרה למהרי"ץ עם הביאור הנפלא בארות יצחק למרן שליט"א, במחיר מיוחד של 35 ₪ במקום 45 ₪.

ראה זה חדש!!!

שו"ת "ויען יצחק" ח"א

בס"ד עומדים אנו לפני הדפסתו של שו"ת ויען יצחק ח"א למרן שליט"א. בשו"ת זה עשרות שאלות ותשובות שנכתבו בצורה מקוצרת, מתוך אוסף שאלות שנשאל מרן שליט"א בע"פ ובכתב. המעוניינים לזכות בסיוע בהדפסת הספר ע"י הקדשה לרפואה, להצלחה וכו' יפנו ל: 03-6780070.

כח ההתמדה מביא לגדלות בתורה

חז"ל אומרים באיכה רבתי על רבן יוחנן בן זכאי, דבר נפלא. צריך לשים את הדבר מול עינינו, לדעת מה היתה מדרגתם של חכמי התלמוד, איזו התמדה היתה להם בלימוד התורה. מסופר שכאשר יצא רבן יוחנן מירושלם, כמו שידוע המעשה בגמרא בגיטין עם הבריונים, פגש את אספסיאנוס קיסר. מובא באיכה רבתי דבר שלא מוזכר בגמרא. אספסיאנוס קיסר שם את רבן יוחנן חדר לפנים מחדר. שני חדרים, חושך ואפילה. השאירו שם כמה ימים, וכל פעם היה שולח אנשים לשאול אותו מה השעה כעת. אמר לו, עכשיו שעה רביעית, עכשיו שעה תשיעית. כל פעם היה עונה לו. הכל היה אטום מסביבו. שאלו אותו, איך אתה יודע מה השעה? ענה להם, אני יודע לפי הפרקים שאני משנן. אני לומד כל הזמן, ויש לי חשבון כמה הספקתי:

הפלא ופלא. איך הוא היה מנותק מהעולם. יש לו חשבון, הוא יודע כמה הוא מספיק בשעה, כמה פרקים הספיק בכמה ימים. זה היה רבן יוחנן בן זכאי:

אצל דוד המלך כתוב, שבשבת לא פסק פומיה מגירסא. דוד המלך הוא לא רבן יוחנן בן זכאי. לא שהוא בדרגא פחותה, אלא שדוד המלך עסק במלחמות, הרי היו לו עניינים חוץ מהלימוד:

ראיתי מספרים דבר מיוחד, על הגאון רבי עקיבא איגר. הוא התחיל קצת לחוש שלא בטוב, ולהגיד לו ללכת לנוח הוא לא היה מסכים. מה עשו בניו? הביאו עגלה, ואמרו לו שצריכים לנסוע. הוא כמובן לא שאל שאלות לאן נוסעים, העיקר שהוא לומד. חשב, כנראה צריכים ליסוע לאיזה מקום. הגיעו למקום הנופש, הביאו לו כורסא, כסא נוח, שישב ויונה. והוא ממשיך ללמוד. עוברת חצי שעה, שעה, ופתאום הוא שואל, נו? איפה התינוק? אמרו לו, מה תינוק? איזה תינוק? התברר, שהוא חשב שהזמינו אותו להיות סנדק בברית מילה. ככה הוא הבין. הוא חשב לעצמו, שאם שמו אותו בכורסא כזו, כנראה יביאו תינוק עכשיו:

גדולי עולם, היו כל כך שקועים בלימוד התורה. רק כדי שנראה קצת את הגדולים האלו מול עינינו, בבחינת והיו עיניך רואות את מוריך, לדעת באמת מי הם גדולי ישראל, וכמה השקיעו בלימוד התורה. ולא להתפלא איך הם הגיעו לגדלות וגאונות כזאת. הם השקיעו הרבה, ולפום צערא אגרא:

אני גם מכיר מישהו שלא פסק פומיה מגירסא, אבל רק כשהוא באוירון. מישהו שנוסע הרבה לחו"ל, ויש לו פחד כשהוא נוסע באוירון. בגלל שהוא מפחד שמא בכל רגע עלול המטוס ליפול ח"ו, אז הוא כל הזמן יושב עם ספר ולומד. וזה לא שהוא נוסע פעם בעשר שנים, הוא נוסע הרבה פעמים:

מעובד מתוך שערי יצחק ויחי התש"ע

האם מותר לרחוץ כל גופו קודם תפילת שחרית

שאלה: הסתפקנו במה שיש הרוחצים גופם בבוקר השכם קודם התפילה מחמת זיעה בימי החום (ולא מחמת נקיות הפוסלת לתפילה, כגון צואה או קרי) שכן פסק הש"ע סימן פ"ט סעיף ז' שרק סמוך לזמן התפילה (היינו עלות השחר) לא גזרו, אבל משהגיע זמן התפילה אסור משום מלאכה כיעו"ש במשנ"ב ס"ק ל"ו. אלא דבכה"ג היה נראה להתיר משום דהוה חפצי שמים כמו שכתוב בגמרא בשבת דף נ: רוחץ אדם פניו ידיו ורגליו בכל יום וכו'. ועוד שע"ז יהיה מוכן לתפילה טוב יותר ויוכל להתפלל בדעת צלולה יותר. ורצייתי למצוא לזה סימוכין מהפוס' ולא מצאתי לעת עתה, אלא זכורני שפעם ראיתי לאחד מספרי שו"ת האחרונים (אמרי חנו?) שדיבר בזה. **ועוד** הסתפקנו בכאלה שנכנסים למרחץ בימי ששי קודם תפילה ורוחצים גופם לכבוד שב"ק. האם שרי בכה"ג:

תשובה: בעניין רחיצת הגוף קודם שחרית בימי החום מפני הזיעה, נלע"ד דמהא דשבת דף נ: רוחץ אדם פיו"ר לכבוד קונו, אין ראייה, אפילו לדעת הרמב"ם פ"ד מתפילה הל"ג דהיינו שצריך לעשות כן קודם שחרית (עמ"ש בס"ד בעניין זה בתשובה ח"א סימן י"ז) דשאני התם שנראה וניכר שהוא לכבוד התפילה, וגם שנעשה בזמן קצר, משא"כ רחיצת כל הגוף. גם מסתמא אין עיקר כוונתם בשביל התעוררות לתפילה, ולכן אין להקל בזה על דרך מה שפסקו הפר"ח והפמ"ג דמותר לקנות צרכי שבת וי"ט קודם התפילה, ודייקי לה מלישנא דגמ' ברכות דף יד. אסור לעשות חפציו, הא חפצי שמים שרי. ואפילו בזה יש חולקים עליהם וכמו שהובא בכף החיים סימן פ"ט ס"ק כ"ה. וכן יש להעיר מלשון הרמב"ם פ"ו הלכה ד' שכתב אסור לאדם שיעשה מלאכה מאחר שיעלה עמוד השחר וכו' ולא כתב מלאכתו, כי היכי דלא תידוק הכי. [אם כן גם לסופר אסור לכתוב אז סתו"מ, וכל שכן לשחוט ולנקר וכו']:

אבל יש צד אחר ללמד עליהם זכות ממה שכתב הא"ר דמשמע בכל בו דף ח' שמותר להסתפר וליכנס למרחץ קודם תפילת שחרית אחר עלות השחר. אעפ"י שאין זה מוסכם, עיין כף החיים שם ס"ק נ"ג. [ונראה שדיוקו ממה שהכל בו כתב בלשון וקודם תפילת השחר מותר ליכנס למרחץ וכו', לא כמו שכתב לעיל מינה אסור לעשות מלאכה משעלה עמוד השחר עד שיתפלל תפילת שחרית וכו'. ואמנם הכל בו העתיק בזה סגנון לשון הרמב"ם הלכה ד' והלכה ז' כדרכו, וכאן שינה במכוון לכתוב כנז' תמורת מש"כ הרמב"ם בלשון מותר להסתפר וליכנס למרחץ סמוך לשחרית ע"ש, לאורויי על האמור לעיל, אעפ"י שהרמב"ם עצמו לא פירש בהדיא. ועיין לשון הא"ח בהלכות תפילה סימן נ"ח וס']:

ובפרט כשרחיצה זו היא ביום ששי לכבוד שבת, שאז חזי לאצטרופי שיטת הפר"ח והפמ"ג דחפצי שמים שרי. וכמבואר בטוש"ע ריש סימן ר"ס שהרחיצה אז היא מצוה. ועיין מ"ש בזה בס"ד בתשובה ח"א סימן נ"ב אות ה' סוד"ה ואמנם, וע"ע ויק"ד פרשה ל"ד אות ג' מעשה דהלל הזקן שהלך לרחוץ גופו ואמר שזו מצוה, ובשאלות סימן א' איתא שזה היה בערב שבת. ולדעת הר"ן בחידושיו למסכת שבת דף כה. אין הרחיצה מצוה ממש אלא מנהגא ע"ש:

גם ראוי ללמד שיעשו זאת אחרי שיאמרו ברכות השחר, שיש שמקילין בזה אפילו במלאכה ממש, וכמו שהביא הרמ"א בדרכי משה ובהגהת הש"ע שם סעיף ג'. דאע"ג דלא נקיטין הכי, מ"מ חזו סניפים אלו לאצטרופי בשעת הצורך. אבל לכתחילה יש להימנע, ואם חושב שיצטרך לכך ירחץ בלילה קודם שהולך לישן. [ואחר זמן ראיתי בשו"ת דברי חכמים להר"א גינזברג דף י"ט שהביא בשם כמה מגדולי זמנינו שהתירו כיון שע"י הרחיצה יתפלל או ילמד יותר טוב, וצ"ע]:

תשובות מרן הגאון מתוך שו"ת עולת יצחק ח"ב
העומד לצאת בקרוב בעז"ה

אם צריך לברך על טלית של הקהל

שאלה: ש"צ שעומד להתפלל ונוטל טלית של הקהל, האם צריך לברך עליה:

תשובה: כמעט כל האחרונים מסכימים לברך על טלית של קהל, כמו שהובא בכף החיים סימן י"ד ס"ק ט"ו ומשנה ברורה שם ססק"א, וסימן תקפ"א סק"ו, וכן הלכה. כי השערי אפרים שמחמיר בזה, והובאו דבריו בביאור הלכה שם ד"ה שאלה, שיטה יחידאה היא. ומה שכתב שם הביאה"ל שמצא לו חבר הוא הבאר היטב בשם לחם חמודות, המעיין יראה שאינו ברור על איזה טלית המדובר שם, ולא עוד אלא שבמאסף לכל המחנות סימן י"ח סק"ט מצאתי מפורש בשם הזכ"ל שהמדובר שם למתעטף אחרי ערבית שאינו זמן ציצית [אמנם צ"ע אי הכי פשיטא. עד שראיתי במקורם שהוא בדברי חמודות על הרא"ש ריש הלכות ציצית אות ג', בשם כתבי מהרא"י סימן קכ"א, ומיירי להמתפללים ערבית מבעוד יום, וקמ"ל דכיון שעשאוהו לילה לעניין תפילה ה"ה לעניין ציצית לא יברך] אם כן אין שום ראייה. ונמצא שהשע"א יחיד, ואפילו הספרדים שחוששים לסב"ל גם נגד רוב הפוסקים, מ"מ אינם חוששים לזה במקום יחיד, עיין שדי חמד מערכת ברכות סימן י"ד אות ד'. ומי שבכל זאת רוצה לחוש לצאת גם ידי דעת השע"א (ולדעה יחידאה שאומרים סב"ל אפילו משום שיטת יחיד) יתכוון בפירוש ללבשו לשם מצות ציצית (ולא רק משום כבוד הציבור) ויתעטף בו כדין:

דין הפסקה לעניית קדיש באמצע פסוק

שאלה: אם תפס אותו קדיש באמצע פסוקי דזמרא או בשיר של יום וכו' האם יכול לענות, ואחר כך ישלים את הכתוב. או ישתוק. או ישלים את הכתוב, על מנת שיפסיק כשיגיעו לאיש"ר שזהו עיקר הקדיש:

תשובה: עיקר דין ההפסקה לאמן, מבואר כן בחיי אדם כלל כ' סימן ג' ונשמט אדם שם, דבפסוקי דזמרא מותר להפסיק ולענות כל דבר שהציבור עוסקים בו, וכן כל אמן וכו'. וכ"כ החיד"א בקשר גודל ושאר אחרונים שציין בכף החיים סימן נ"א ס"ק כ"א. וע"ע שו"ת לבושי מרדכי מהדו"ת סימן י', ושו"ת יביע אומר ח"ב סימן ל"ב:

ונלע"ד שראוי שלא ימשיך לקרות אז, כדי שתהא דעתו מכוונת להבין על מה יענה אחר-כך איש"ר, ושאר אמנים. אלא אם-כן ההשלמה אינה אלא כמה תיבות:

ולדעת החיי אדם שם אין היתר לעניית אמן כאן כשהוא באמצע פסוק, זולת היכא דסליק עניינא ע"ש, והסכים עמו המשנ"ב בביאור הלכה סימן נ"א סעיף ד' יעו"ש. ור"ל דבמקום שנשלם העניין, שרי אפי' באמצע הפסוק, כגון יהי כבוד ה' לעולם, ישמח ה' במעשיו. אחר תיבת לעולם יכול להפסיק. אבל בפסוק יהי שם ה' מבורך, מעתה ועד עולם, אעפ"י שעד תיבת מבורך יכול להתפרש בפני עצמו, מ"מ עניין המשך הפסוק מוכיח שלא נשלם הנושא. כל שכן בפסוק ממזרח שמש עד מבואו, מהולל שם ה'. שאם יפסיק אחר תיבת מבואו אין הבנה לתיבות אלו. והא דמגילה דף כג: דסליק עניינא, גבי סיום קריאת ההפטרה פחות מכ"א פסוקים ע"ש, הוא לכוונה אחרת אף שהתיבות משתוות. וכל דבר לפי עניינו. ששם לא שייך שיפסיק באמצע פסוק, וכן הגדרת עניין, הוא בכללות הנושא המדובר אף שהוא כמה וכמה פסוקים, וזה פשוט. וע"ע משנה ברורה סימן ס"ו סק"י וביאור הלכה שם. ובשיר של יום וכיוצא, ברור שיכול להפסיק אפי' היכא דלא סליק עניינא. וראוי שימתין כנז', ויחזור אח"כ לתחילת הפסוק או לכל הפחות לתחלת העניין:

קץ כל בשר

ביום הששי בערב אמרו כל אחד תפילת ערבית בליל שבת בכל בתי כנסיות, ויוציאו ס"ת על התיבה, ויאמרו כל הקהל שירת הים בקול נעים, ושבע הקפות על התיבה. ויאמרו ה' איש מלחמה שלש פעמים, וגם פסוק מי כמוכה באלים ה' שלש פעמים, ופסוק תפול עליהם אימתה ופחד שלש פעמים, ויכונו לדעת בית דין ולכוונתם:

ביום ראשון בשבת, היה זמן בין היהודים ובין הקאצי להשיב לו תשובה, וצריכים להודיע לו את ההורג. ביום ראשון השכימו בית דין לעלות אל המשפט אצל המושל, ואלקאצי והשרים והסגנים נתקבצו כולם, ועדיין אלקאצי לא בא. עודם מדברים זה עם זה, והנה המן בא. הניחו לו כסא לישב. אמר להם, יהודים, מה השיבותם לי בשביל האיש ההרוג, להודיע מי הרגו:

אמרו לו, אדונינו הקצין, אין לנו שום ידיעה, שזה מת בקצו. אמר להם, אי אפשר לאדם שימות מבלי מקרה. הוא טרם כלה לדבר, ונפשו יצאה בדברו. צעקו כל המסובין עליו, ואין קול ואין עונה ואין קשב:

צעק המלך ואמר, הוציאו כל היהודים האסורים וילכו חפשים לביתם, כי מן השמים יוכיחו קמות זה כי בן מות זה, ויצאו לביתם לשלום. ועתה המוסלמים, קומו וקברו את האיש הרשע, כי בנפשו הוא. ואתם עלו היהודים אל אביכם שבשמים, כי כבר רצה ה' את מעשיכם:

מיד הלכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל הטובה אשר עשה ה' עם ישראל עמו, ברוך המקדש שמו ברבים. מיד עשו אותו יום טוב, ואמרו הלל הגדול: (מעובד מתוך קורא הדורות לכמהר"ר אברהם ערוסי הלוי זצ"ל)

מעשה היה בעי"ת צנעא יע"א, שהיה גוי אחד מקבל אלסרי יש"ו, משכים ומעריב ברחוב היהודים לטרף טרף, או כסף או מאכל, או לשתות יין. ואי לא יתנו לו אוכל, קורצא בי מלכא (פירוש מלשונות), עד כי ציר ליהודים ממנו, ולשונו חרב חדה:

ויחי כי ארכו לו הימים, נמנו וגמרו היהודים מה לעשות לעקור אותו, כי הוא נכנס בכל בית ולוקח בחזקה למלא בטנו, הן פת, הן קליות, הן יין לשתות. ומיראתו אין חושכים ממנו כלום, כל משאלות לבו הרע. אמרו, ולמה יהיה זה לנו למוקש ולפוקה ולמכשול, הבו לכם עצה. אמרו, תנו עיניכם בו וה' ימסריהו:

לימים נכנס בית יהודי אחד, אכל ובטן רשעים תחסר. וישת מן היין וישכר, ובלילה יצא כגנב. מצאו עברי אחד, הכהו מכות נמרצות, מכות גדולות ונאמנות עד שיצתה נשמתו. והניחו ברחוב, לא נודע מי הכהו, גייתו מושלכת ברחוב:

ויחי בבוקר נתקבצו כל האומות לדין עם ישראל, להוציא הורג הגוי הזה, ואם לאו יהרגו כלם. והיה שם אלקאצי טמא, אב אבות הטומאה, צוה להביא שבעים איש מזקני ישראל ביד שוטרי המובחרים, ולחקור אותם בכבלי ברזל. אמרו לו, לא ידענו מה היה לו, אפשר מת בפתע פתאום, כי אדם להבל דמה ימיו כצל עובר. אמר להם, אי אפשר להיות כזאת, שימות האדם מבלי חולי ומקרה. ומיד ויאסוף אותם אל משמר, ויאסרם בכבלי ברזל:

מיד פחדו כל היהודים ויראו לנפשותם. לקחו עצמם והלכו אצל המושל, אמר להם, איני יכול, שכבר קולר תלוי בצואר אלקאצי שכבר יצא המשפט מפיו, מה אעשה לכם:

מעמד הקבלת פני רבו - סוכות התש"פ - בעיר יבנה

אחרון המדברים ואשר חתם את הערב היה הרה"ג שלום צדוק שליט"א מרא דאתרא דבני עייש שליט"א, אשר טרח ובא לכבד ולייקר את המעמד הזה, דיבר במעלת חכמי תימן ובפרט במעלתו של מרן שליט"א (הבאנו ציטוט מתוך דבריו):
"מי הרים את קרנה של עדת יהודי תימן? של חכמי יהודי תימן? של רבנים בתימן?"

גאון רבני תימן, היה מארי יחיא צאלח זכר צדיק לברכה, מהרי"ץ, בעל שו"ת פעולת צדיק.

מי עשה זאת, אם לא הרב הגאון שלנו ששמענו אותו היום, בדברים כדרבנות, חוצבי להבות.

ואני רוצה לומר, הוא צנוע מאד, אבל כשם שהוא מכריז - נותן הכרזה - על גאון רבני תימן מחו"ל, היום - ברוך ה' נתברכנו בהרבה תלמידי חכמים גאונים וצדיקים, מהדור החדש - אבל גאון רבני תימן היום, לא רק הפוסק של חכמי תימן, לא רק 'הפוסק', אלא גאון רבני תימן, ראוי להיקרא על שם כבוד מורינו ורבינו הרב יצחק רצאבי שליט"א,

שיחה לאורך ימים.

ברכה צפונה שלוחה בזאת לידידנו היקר והנעלה הרב אלון סאלם הי"ו, אשר לקח על עצמו את קיום הכנס מהמסד ועד הטפחות ודאג לכל העניינים הנלוים לכך. ואשר על ידו השג"ה ר' אילן כהן הי"ו אשר סייע גם הוא להצלחת הכנס. יהי רצון שיברכם ה' שוכן עליה. ויתברכו כברכת משה ואליה. וכברכת דוד ושלמה וחזקיה. וכברכת דניאל חנניה מישאל ועזריה. אכ"ר:

מעמד הקבלת פני רבו - סוכות התש"פ, התקיים זה לראשונה באולם "בוכריץ", רח' הרב שלום שבזי בעיר יבנה:

הערב נפתח בתפילת ערבית כשלאחריה נשא מדברותיו ראשון המדברים הרה"ג נתנאל עומייסי שליט"א מו"צ בבית ההוראה ד"פעולת צדיק", בענייני כשרות ארבעת המינים ובפרט אודות האתרוג התימני:

שני בקודש דיבר הרה"ג עתניאל שרעבי שליט"א - רב נאות אשכול ויוצאי תימן, מענייני חג הסוכות. לקראת סיום דברי התורה נכנס מרן הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א לאולם, תוך כדי שירה וריקודים:

שלישי בקודש נשא מדברותיו הרה"ג דוד אבוחצירא שליט"א - רב העיר יבנה, מענייני דיומא ובכללם חשיבות שמירת המסורת לדורותיה, וכן סיפר אודות מנהגים קדומים שנהגו יהודי מרוקו התואמים גם למנהגי ק"ק תימן:

שיאו של הכינוס החשוב הזה, היה בדרשתו של מרן שליט"א אשר ריתקה את השומעים במשך כשעה שלימה, אשר זכו לקורת רוח תורנית, לשמע דרשה מתובלת בהלכה ובאגדה עם חידושים רבים ומעניינים. בתום הדרשה ענה מרן שליט"א לשאלות הציבור בהלכה ובאגדה:

חיזוק בעניין חובת הפרדה במקום התאספות נשים וגברים

אחרות אבל אצלנו בודאי לא היה בזה שום קולא, לא נשמע בכלל דבר כזה. בכלל לא היתה מחיצה, היו בחדרים נפרדים ממש או בבתים נפרדים לגמרי. לא נשמע בכלל כדברים האלה. לצערינו, הדורות האחרונים הולכים ונחלשים. גם הם הרגישו בירושלם שמתחיל להיות קצת קלות ראש, ומהפכים מצות שמחת חתן וכלה, לעבירה של הרהור עבירה שהוא קשה יותר מעבירה רח"ל. ועבירה גוררת עבירה, ורעה רבה, בהיקבץ בחורים ובתולות בשוק וכדו', ושם שמים וקדושת ישראל מתחללים רח"ל. לזאת ראינו לחובה להודיע בשער בת רבים דעת תוה"ק לאפרושי מאיסורא, כפי מה שכבר נתבאר חומר האיסור הזה. ובדברי רבותינו בעלי השו"ע ושאר פוסקים מובהקים, שאסור לומר בברכת המזון שהשמחה במעונו כשאנשים ונשים בחדר אחד. וכתבו הטעם, מפני שאין שמחה במעונו של הקב"ה כשהיצר הרע שולט. אסיפה כזאת שיצר הרע רוצה בה, בודאי אינה שמחה במעונו של הקב"ה. והם מציינים הרבה ספרים, ספר חסידים, מנהגים, ב"ה, ובית שמואל, יד אהרן, כנסת הגדלה, באר היטב, קיצור שו"ע, וכו', שלש עשרה ספרים מגדולי ישראל, שהביאו לאסור את זה. אפשר לראות בפנים מי שירצה. חותמים על זה, הגאב"ד מלובלין הרב אליהו קלוצקין, הרב שלמה אלישוב, הרב חיים שאול דוויק, בד"ץ לעדת האשכנזים, בד"ץ לעדת החסידים. וגם חותם, נאום שלום יוסף אלשיך, ראב"ד לעדת התימנים. בתקופה ההיא לפני כמעט מאה שנה, הוא היה כמה עשרות שנים ראב"ד של הקהילה התימנית בירושלם. היה בי"ד שיסדו אז. היה הרב אברהם אלנדאף, ועוד כמה ת"ח שיסדו את הבי"ד, והוא היה ראש הבי"ד. חותם בסוף גם הרב זוננפלד, והוא מוסיף, הדברים פשוטים וברורים לאיסור אשרי לכל השומעים וכו'. זה דבר חמור. לא פשוט להקל בזה. ומי שמזמין אנשים בצורה כזאת, כמובן שהקולר תלוי בצוארו:

אדם שהזמינו אותו למקום כזה, ימצא תירוץ להתחמק, או שיבקש שיעשו מחיצה. אפשר לפעמים לעשות מחיצה מיד במקום. אבל אם לא, אין מה להקל. גם אם יש מרחק זה לא מספיק. כמה יעשו מרחק? ארבע אמות? מרחקים משור המועד כמלוא עיניו, משור תם חמישים אמה:

אגב, קיבלתי מכתב מאיגוד האברכים מיסודם של חניכי הישיבות בארץ ישראל. למעלת כבוד הרבנים הגאונים. כידוע למעכת שליט"א, מצב הצניעות בביגוד ובפאות בקרב נשות בני התורה הצעירים בשנים האחרונות ירד פלאים ומוסיף להידרדר מיום ליום ללא מעצור, ומי יודע מה ילד יום, היות ואין חולק על חומרת הבעיה הנוגעת ליסודי היהדות, ומכיון שלצערנו במקרים רבים הדרישה, תשמעו יש פה דבר חמור, הדרישה ללבוש שאינו צנוע באה דוקא מצד הבעלים רח"ל, מצאנו לנכון לשלוח למעכת שליט"א תקליטורים אלו, יש פה כמה תקליטורים של משא קודש, רבנים המדברים על הנושא הזה. בתקוה שתראו לנכון להשפיע על הציבור שלכם, שיתרומם ויתחזק בנושא הצניעות. מחובותינו לציין, כי בטרם הגשנו לכם, התבקשנו ע"י מרן הגאון הר' שמואל וואזנר שליט"א להודיע לרבים, כי תקליטור זה הוא לא סרט, אלא כולו קודש לדברי תורה. אין כאן שום נתינת גושפנקא להוצאת סרטים, שכידוע דבר נאסר ע"י גדולי הדור. נשמח לקבל תגובות הערות והארות וכו'. זה הזמן, ומצוה להפיץ את זה:

לגבי משפחה, בסעודת פורים או כל שמחה של מצוה, אם הם משפחה ממש כמו דודים דודות, גיסים גיסות, כאלו שבלאו הכי מכירים אחד את השני ומתארחים אחד אצל השני, אין בעיה. כל הבעיה היא כמו בשבע ברכות, יש צד של החתן וצד של הכלה, הם לא מכירים אחד את השני, במקרה כזה אסור לשבת בלי מחיצה. אם זה ממש משפחה מותר:

מעובד מתוך השיעור השבועי של מרן שליט"א - מוצש"ק פרשת יתרו, התש"ע

כידוע, ישנה חובת הפרדה בין גברים לנשים. דהיינו, בכל מקום של התאספות, לא רק בחתונות, אפילו בבתים בברית מילה, בכל שמחה צריך להיות מחיצה:

רציתי לחזק את הדברים, כיון שמישהוא פנה אלי ואמר לי, שזו גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בה. התפלאתי לשמוע את זה. אמרתי לו שבעצם זו לא גזירה, זה איסור. יש גזירות, ויש איסורים של דין. אם חז"ל גזרו איזו גזירה ולא יכלו לעמוד בה, ביטלו אותה. טבילת עזרא ביטלו, כי לא יכלו לעמוד. פת של גויים, צמצמו את האיסור. אבל דבר שהוא אסור מן הדין, אין שאלה אם יכולים לעמוד בו או לא, חייבים לעמוד בו. ויכול להיות שבדיוק הפוך, בגלל שרואים שחלק מהציבור שלנו רפוי בזה, או שבמקומות מסוימים לא מקפידים על העניין הזה, ממילא זה גורם רפיון. אני חושב שאם יעמדו נחושים כמו חומה בצורה, ויראו שלא מותרים על זה, זה יחזק את הנושא כי לא תהיה ברירה:

למשל באולמות או במקומות שאין אפשרות, לפעמים אנחנו מקבלים שאלות על זוגות שלפני חתונה, חתן וכלה שחזרו בתשובה וההורים שלהם עדיין רחוקים, נהיה מזה ממש מלחמה. עד כדי כך שיש מצבים שההורים אפילו אומרים, אם זה יהיה מופרד אנחנו לא מגיעים לחתונה. או שזה איום או שזה נכון, בכל אופן זה גורם הרבה מתחים. יש את האפשרות לחלק את האולם לשלשה חלקים. אלה שלצערנו ובעוה"ר רוצים להיות מעורב, מקום נפרד לגברים ומקום נפרד לנשים. זה העצה כשאין ברירה, וממש אין אפשרות לעשות הפרדה:

בבית פרטי, כשרוצים לעשות שמחת שבע ברכות וכדו', העצה בד"כ לעשות את הדבר בשיתוף עם השכנים. דהיינו, אם אין בבית מקום לחלק, בתים קטנים שאין אפשרות לעשות מחיצה או שאין די חדרים, שיעשו הסכם עם השכנים, נניח חתן שהשמחה בבית הוריו, שם יהיו הגברים, והנשים יהיו אצל השכנים. להסתדר עם השכנים, ומתי שהם יצטרכו, הם יתנו להם לעשות בבית שלהם:

חיזקנו את זה ודיברנו על מקורות הדברים, ולא לסמוך על אלה שמקילים ראש בנושא הזה:

בשו"ת לב אברהם סי' קל"ה דף רל"ד ע"ב, וכן בס' יכבד אב המצורף לשם הגדולים החדש דף כ"ב, ועוד, מובא בשם הגאון בעל הפלאה, שהיה רבו של החתם סופר. מח"ס הפלאה על מסכת כתובות ועוד, אחד מגדולי ישראל לפני 300 שנה בערך. שכתב כך, אשר החכמים הגידו והזהירו שלא להיות אנשים ונשים בחדר אחד בסעודת נישואין, וכמה רעה ראינו כי בהיקהל אנשים ונשים כאחד, כשיכור יחוגו וינועו, ומידי הרהור לא יצאו... להילכד בזה ח"ו ואין שמחה למעלה. לא כן לנו נא הגברים ועבדו את ה' בשמחה, והנשים עם בפני עצמן חייבין בשמחה בפני עצמן... והוא אומר דבר מבהיל, ובשמתא מאן דעבר על מילתא דא. הוא מנדה, עושה שמתא. שמתא זה שם מיתה. יש נידי, חרם, שמתא. ר"ת נחש, רח"ל:

בחוברת הנקראת בשם קדושים תהיו, המדברת על כל הנושאים של הקדושה. מובא שם פסק הלכה שיצא בירושלים, שעשרות רבנים חתמו על הנושא הזה, מודעא רבא לאורייתא, (מי שרוצה יכול לקבל, אולי כדאי לצלם את זה), כתוב כך, האיסור החמור שלא יהיו בשעת נישואין אנשים ונשים בחדר אחד. כותבים גדולי ירושלם בזמנו, שנת תרפ"ו, כאשר בעונותינו הרבים שמענו וראינו כי חלק כבר הורגל באיסור החמור הזה, וביחוד בשמחה של מצוה, להתאסף ולסעוד אנשים ונשים בבית אחד. כנראה התחילה פירצה בדבר הזה בזמן ההוא, אינני יודע איך היה אצל עדות

רוצים להיות שותפים בזיוכי הרבים, בהפצת תורה ומסורת, בהחזקת כולל אברכים ולומדי תורה, בהוצאת ספרי קודש לאור, בארגון בני הישיבות ועוד, חייגו לארגון "פעולת צדיק" 03-6780070
ניתן לתרום מכספי מעשרות להוראת קבע, אשראי או העברה לחשבון 187111 סניף 669 בנק המזרחי ע"ש "פעולת צדיק"